

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: D. D.
bytem X,
zastoupen JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou,
Karlovo nám 18, 120 00 Praha 2

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963,
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 11. 2024, č. j. X.

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 28. 11. 2024, č. j. X. se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 19 532,-Kč do 1 měsíce od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Ireny Strakové.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty námitky žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního

zabezpečení čj. X. ze dne 27. 8. 2024, kterým žalovaná zamítla žádost žalobce o invalidní důchod podle ustanovení pro nesplnění podmínek daných ustanovením § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zdp“), neboť podle posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „lékař IPZS“) ze dne 19. 8. 2024 není účastník řízení invalidní dle ustanovení § 39 odst. 1 zdp. Dle uvedeného posudku poklesla jeho pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 30 %.

2. Žalobce v žalobě tvrdil, že invalidní důchod pobíral od roku 2006 tehdy mu bylo 34 let, nyní, když dosáhl věku 52 let a jeho zdravotní stav se stále zhoršuje, mu byl tento důchod odňat. V současné době se léčí v psychiatrické nemocnici. Ústavní léčba mu byla nařízená soudem na základě rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21.12.2016, sp. zn. 20 T 26/2016, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 7.3.2017, sp. zn. 10 To 20/2017. Práci se nebrání a po skončení nařízené ústavní léčby se bude opět zapojovat do pracovního procesu, který mu umožní zdravotní stav.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí s tím, že jelikož uplatněná žaloba obsahuje připomínky toliko povšechné povahy (či povahy zcela nerelevantní - např. dovolávané přiznání dávky za účelem zajištění zdroje obživy bezesporu nepatří mezi aprobovaná posudková kritéria), nemůže žalovaná než zopakovat, že v proběhlém řízení sebemenší skutečnosti indikující invalidizaci (v duchu zákonné úpravy) prokázány nebyly. Posudková lékařka Institutu posuzování zdravotního stavu určenou kvalifikaci dominantního postižení jednoznačně ozřejmila (srov. posudek ze dne 20. listopadu 2024, čj. LPS/2024/2654-NR-STC_CSSZ), konkurenční argumentaci přitom žalobce nevznáší žádnou. Fakt v minulosti přiznané invalidity jistě nepetrifikuje daný stav coby nepřekročitelný na věčné časy.
4. Žalobu soud shledal důvodnou.
5. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
6. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č.j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4.12.2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
7. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25.9.2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně

obsazena (např. rozsudek NSS č.j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11.11.2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).

8. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce.
9. Soud doplnil dokazování o posudek posudkové komise MPSV ČR v Plzni ze dne 26. 6. 2025, podle něhož:
10. Posudková komise MPSV v posudku uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace byl k datu posouzení zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav (DNZS) s negativním dopadem na pracovní schopnost, jehož rozhodující příčinou je *chronický vertebrogenní algický syndrom bederně křížového (LS) úseku páteře*, doprovázený radikulopatií v distribuci kořene L5 cca od r. 2005, od r. 2015 i S1 vlevo. Radiologický nález je v korelaci (diskogenní a degenerativní změny LS páteře s útlakem kořene L5 a S1 vlevo, hraniční šíře páteřního kanálu), nedosahuje však nutnosti indikace operačního řešení.
11. Přechodně od r. 2016 zlepšování stavu, kdy bolesti zad při klidovém režimu (nevykonávání práce během VTOS) prakticky nebyly přítomny, k dalšímu zlepšení došlo po nasazení pregabalínu (PBG) v r. 2021, přičemž funkční stav byl nejlepší počátkem roku 2023 (při posouzení v r. 2023 stav neurologem hodnocen již jen jako možná iritace kořene S1 bez zánikové sympt., došlo k oduznání invalidity). Koncem roku 2023 však opět došlo i přes zavedenou léčbu ke zhoršení, které trvá i v r. 2024 (zahájení dispenzarizace algeziologem), na LDK je senzitivní deficit v oblasti bérce a akrálně i motorický deficit (lehká paréza nártu pro dorzální i plantární flexi), bez sfinkterových poruch, z dlouhodobého hlediska přetrvávají známky kořenového dráždění (bolest, pozitivita napínacích manévrů) a porucha statodynamiky bederní páteře vč. omezení předklonu.
12. Komise je v souladu s posudkovým hodnocením prvoinstančního i námitkového řízení, co se týče typu rozhodujícího postižení, a konstatuje, že se jedná o dorzopatie a spondylopatie charakteru bolestivého syndromu páteře, degenerativních změn páteře, výhřezů meziobratlových plotének, se středně těžkým funkčním postižením, se závažným postižením jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statodynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým deficitem, popř. symptomatologií neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny.
13. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 35 % dle kapitoly XIII, odd. E, položky 1, písmene c, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.
14. Podle Posudkové komise MPSV pokud by byl hodnocen funkční dopad samotného rozhodujícího postižení (bez vlivu komorbidit), byla by míra PPS stanovena na dolní hranici taxačního rozmezí (30 %), neboť rozhodující postižení nedosahuje takové tíže, že by t.č. bylo doprovázeno funkčně významným neurologickým nálezem (neurotopický deficit kolísá od lehkého po žádný), není přítomna symptomatologie neurogenního močového měchýře, statodynamika páteře je významně omezena v jednom, nikoli ve více úsecích, běžné denní aktivity nejsou omezeny. Celkové projevy vertebrogenního onemocnění se proto stále t.č.

blíží funkčně spíše lehkému postižení (položka 1 b), vyšší položka (1 c) však byla zvolena pro recidivující, chronický a bolestivý charakter obtíží.

15. Ve střední hranici taxačního rozmezí hodnoceno s ohledem na ostatní komorbiditu (zejm. pravostranné koxalgie), zohledněna též fyzicky náročná profese.
16. Nebylo možno hodnotit dle stejné kapitoly, položky 1 d, neboť se nejedná o těžké postižení více úseků páteře s trvalým funkčně významným neurologickým nálezem doprovázeným těžkým poškozením nervů, závažnými parézami, svalovými atrofiemi, poruchami hybnosti končetin, závažnými poruchami funkce svěřců, kdy by byl pokles celkové výkonnosti již při lehkém zatížení a některé denní aktivity by byly značně omezeny.
17. Žalobce byl posuzován jako dělník.
18. Z doložených lékařských nálezů nelze prokázat u ostatních uvedených onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odstavce 1 a 2 citované vyhlášky. Není ani důvodu pro použití § 4 citované vyhlášky.
19. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav posuzovaný není schopen práce s těžkou fyzickou námahou zaměřenou na páteř a nosné klouby, jednostranné práce, práce s častým ohýbáním, zvedáním či nošením těžkých břemen, ve směnném provozu, ve vynuceném tempu, v předklonu či jiné fixované poloze. Není schopen práce v nepříznivých klimatických anebo v podmínkách s nadlimitními celkovými vibracemi na páteř či nosné klouby, nutné vyvarovat se rotacím a švihovým pohybům. Je schopen práce lehčí, s malými nároky na fyzické schopnosti, v menším rozsahu a intenzitě, bez setrávání v chladu či vlhku, s možností změny polohy, za dodržení výše uvedených obecných pracovních kontraindikací.
20. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 35%. Datum vzniku dnem vyšetření 16. 7. 2024 (nálezem vězeňského PL). Stanovena platnost do 30.6.2027 pro předpoklad částečného zlepšení, pokud budou dodržována doporučená režimová opatření (nekouřit, redukce hmotnosti, pohyb, pravidelné cvičení), a také zatím nebyly využity možnosti rehabilitační léčby (nebo tato nebyla dokladována).
21. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb.
22. K žalobním námitkám Posudková komise MPSV uvedla, že invalidita nebyla uznána z důvodu zajištění zdroje obživy posuzovanému, nýbrž pro zhoršení zdravotního stavu, které již hraničně posudkově významně omezuje pracovní schopnost.
23. Zdravotní stav byl posouzen k datu vydání napadnutého rozhodnutí (28. 11. 2024). Pro soud je rozhodující skutkový a právní stav, který zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí. K lékařským zprávám, které jsou až po tomto datu, nelze přihlédnout.
24. Dle názoru soudu posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobce a s lékařskými zprávami předloženými v řízení před soudem. V řízení před soudem byli účastníci seznámeni s obsahem posudku. Soud proto posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý.
25. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles

pracovní schopnosti žalobce odpovídá 35 %, což podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně.

26. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobce není invalidní, bylo její rozhodnutí založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto její (předmětnou žalobou napadené) rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.).
27. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že invalidita prvního stupně žalobce vznikla ke dni 16. 7. 2024 a od té doby trvá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
28. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy na náhradu nákladů řízení má právo žalobce, jenž měl ve věci plný úspěch, a proto mu byla přiznána náhrada za právní zastoupení ve výši 19 532,-Kč. Přiznaná náhrada nákladů řízení je představována odměnou za právní zastoupení žalobce za 3 úkony právní služby. Jelikož k 1. 1. 2025 došlo k novelizaci vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), stanovil soud náhradu za úkon převzetí a přípravy zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu dle advokátního tarifu účinného do 31. 12. 2025, tedy náhrada za tento úkon činí 1 000 Kč a náhrada hotových výdajů 300 Kč. U dalších úkonů - sepis a podání žaloby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu a konzultaci s žalobcem dle § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu soud aplikoval advokátní tarif nyní účinný, výše odměny za další úkony právního zastoupení tak činí 4 620 Kč a 450 Kč náhrada hotových výdajů. Celková výše náhrady za právní zastoupení činí 11 440 Kč ($1\,000 + 300 + 2 \cdot 4\,620 + 2 \cdot 450$).
29. Soud připočetl náhradu za cestovné, neboť zástupkyně žalobce podnikala cesty na konzultace za žalobcem, který je omezen na osobní svobodě. Zástupkyně žalobce absolvovala dne 10. 12. 2024 cestu z Řevnice do Věznice Kuřim o délce celkem 468 km. Sazba základní náhrady na 1 km jízdy osobních silničních vozidel činila podle § 1 písm. b) vyhlášky č. 398/2023 Sb. 5,60 Kč, celková základní náhrada tak činí 2 621 Kč. Zástupkyně žalobce cestovala osobním vozidlem s průměrnou spotřebou 6,8 l benzínu na 100 km. Výše průměrné ceny 95oktanového benzínu činila podle § 4 písm. a) vyhlášky č. 398/2023 Sb. 38,20 Kč. Cestovní výlohy tak činily 1 215,67 Kč ($4,68 \cdot 6,8 \cdot 38,20$). Soud konečně připočetl náhradu za promeškaný čas ve výši 100 Kč za 10 půlhodin podle § 14 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 14 odst. 3 advokátního tarifu účinného do 31. 12. 2024, celkem 1 000 Kč. Celková náhrada za cestu vč. promeškaného času dne 10. 12. 2024 činí 4 837 Kč.
30. Dále soud připočetl náhradu za cestovné na konzultaci s žalobcem konané dne 6. 6. 2025. Zástupkyně žalobce cestovala z Řevnice do Psychiatrické nemocnice Havlíčkův Brod o délce celkem 286 km. Sazba základní náhrady na 1 km jízdy osobních silničních vozidel činí podle § 1 písm. b) vyhlášky č. 475/2024 Sb. 5,80 Kč, celková základní náhrada tak činí 1 658,80 Kč. Zástupkyně žalobce cestovala osobním vozidlem s průměrnou spotřebou 6,8 l benzínu na 100 km. Výše průměrné ceny 95oktanového benzínu činila podle § 4 písm. a) vyhlášky 475/2024 Sb. 35,80 Kč. Cestovní výlohy tak činily 696,24 Kč ($2,86 \cdot 6,8 \cdot 35,80$). Soud konečně připočetl náhradu za promeškaný čas ve výši 150 Kč za 6 půlhodin podle § 14 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 14 odst. 3 advokátního tarifu, celkem 900 Kč. Cestovní náhrada za cestu uskutečněnou dne 6. 6. 2025 činí 3 255 Kč ($1\,658,80 + 696,24 + 900$).
31. Celková náhrada nákladů řízení tak činí 19 532 Kč ($11\,440 + 4\,836,50 + 3\,255$).

32. Soud zástupkyni žalobce nepřiznal náhradu za konzultaci s žalobcem dne 6. 2. 2025, neboť soudu není zřejmé, co bylo obsahem této konzultace. Projednávaná věc, přezkum rozhodnutí týkající se invalidního důchodu žalobce, nebyla skutkově ani právně složitá natolik, aby byla po podání žaloby potřebná opětovná konzultace žalobce se svou zástupkyní. Žalobce po konzultaci navíc neučinil žádný procesní úkon, se kterým by bylo možné poradu se zástupcem spojit. Soud tak uzavírá, že nebyla prokázána účelnost tohoto úkonu zástupkyně žalobce. Soud dále nepřiznal náhradu za zaslání podkladů MPSV dne 11. 6. 2025, neboť takový úkon ani jemu podobný není obsažen v advokátním tarifu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 15. srpna 2025

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně